



Lars Cedergrund
Tillgänglighetsprojektet
Tel 08 508 262 68

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2010-02-08

Tillgänglighetsprojektet efter 2010. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att stadens tillgänglighetsarbete fortsätter efter 2010 enligt de riktlinjer som anges i kontorets utlåtande.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Staffan Forsell
Avdelningschef

Lars Cedergrund
Enhetschef

Sammanfattning

Tillgänglighetsprojektet började sitt arbete 1999 efter beslut i kommunfullmäktige i december 1998. Stadens arbete med att åtgärda hinder och tillgänglighetsproblem skulle intensifieras. Målsättningen var att i princip alla tillgänglighetsproblem skulle vara avhjälpta senast år 2010 och att Stockholm skulle bli världens mest tillgängliga huvudstad. Under åren 1999 – 2010 har kommunfullmäktige årligen avsatt 100 mnkr för Tillgänglighetsprojektets arbete med att förbättra

Bilaga: Tillgänglighetsprojektet 1999 - 2010



tillgängligheten med åtgärder i utemiljön, i stadens fastigheter, kultur- och idrottsanläggningar. Inventeringar av hinder och brister i utemiljön har legat till grund för stadsdelsvisa tillgänglighetsplaner med årliga åtgärdsprogram.

Även om Tillgänglighetsprojektet har kommit mycket långt när det gäller att göra Stockholm till en stad för alla, så finns mycket kvar att göra i den befintliga miljön. Alla de påbörjade arbetena med att undanröja hinder, komplettera och bygga om den yttre fysiska miljön och i stadens byggnader måste under de närmaste åren fullföljas. För att påskynda dessa återstående arbeten skulle tillgänglighetsarbetet kunna fortsätta i projektform fram till år 2015. Särskilda medel för tillgänglighetsåtgärder bör också i fortsättningen avsättas som en särskild post i stadens budget.

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar att Tillgänglighetsprojektet fortsätter sitt arbete efter 2010 och fram till 2015 enligt de riktlinjer som anges i kontorets utlåtande.

Kontoret föreslår därtill att en övergripande, samordnande funktion bildas som en enhet under trafik- och renhållningsnämnden, med ett tydligt uppdrag och mandat för att kunna arbeta effektivt med samordning av hela stadens tillgänglighetsarbete. För att följa och styra arbetet bör en stadsövergripande styrgrupp bestående av förvaltnings- och bolagschefer bildas.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges beslut om verksamhetsplan för trafik- och renhållningsnämnden 2009 ingick att utreda Tillgänglighetsprojektets fortsättning efter år 2010, vilket föranleder detta tjänsteutlåtande.

Tillgänglighetsprojektet bildades som en följd av kommunfullmäktiges beslut i december 1998.

Kommunfullmäktiges uppdrag 1998

I gatu- och fastighetsnämndens verksamhetsplan för 1999 togs följande beslut:

Arbetet med att åtgärda tillgänglighetsproblem måste intensifieras. Målsättningen är att i princip alla tillgänglighetsproblem skall vara avhjälpna till senast år 2010 och att Stockholm skall bli världens mest tillgängliga stad. Under gatu- och fastighetsnämnden avsätts 100 mnkr för att förbättra tillgängligheten i staden och under kultur-



och idrottsförvaltningen avsätts ytterligare 5 mnkr för insatser vid kultur- och idrottsanläggningar.

1999 togs beslut att åtgärder för 5 mnkr inom kulturområdet skulle innefattas i de 100 mnkr.

Stockholms mål att bli världens mest tillgängliga stad år 2010 slogs fast i kommunfullmäktige 1998, se ovan. Målet ändrades sedermera till att bli världens mest tillgängliga *huvudstad*.

Bindande dokument, internationellt

FN:s standardregler

Sverige har förbundit sig att följa FN:s 22 standardregler från 1993 om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.

FN-konvention

År 2008 ratificerade Sverige FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, vilket innebär att Sverige är juridiskt bundet av konventionens innehåll. Enligt konventionen kan den som upplever sina rättigheter kränkta klaga till en övervakningskommitté.

Bindande dokument, nationellt

Nationell handlingsplan för handikappolitiken

Grunden för den svenska jämlikhetssynen är alla människors lika värde. Den ovillkorliga rätten till respekt för människovärdet förändras inte av ett funktionshinder, dess grad eller art. En handlingsplan för handikappolitiken, "Från patient till medborgare", antogs av Riksdagen år 2000. Programmet grundar sig på FN:s standardregler för att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning full delaktighet och jämlikhet. Planen sträcker sig fram till år 2010 och involverar alla samhällsområden.

Plan- och Bygglagen

I plan- och bygglagen, PBL, finns konkreta krav på tillgänglighet i utemiljön och i byggnader. PBL reglerar bland annat planering, bygganmälan, bygglov, tillsyn, kontroll och påföljder.

Från och med 2001 gäller också följande i PBL 17 kap 21 a § om enkelt avhjälpna hinder: "I byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser skall enkelt avhjälpna hinder mot lokalernas och platsernas



tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga undanröjas”.

Styrdokument, lokalt

Handikappolitiskt program för Stockholm

1999 beslutade kommunfullmäktige om en handikapplan för Stockholms stad. Från 2000 skulle samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder och bolagsstyrelser upprätta handikapplaner inom sina egna verksamhetsområden och utvärdera dem varje år. Under punkten tillgänglighet sades att ”all ny- och ombyggnation ska planeras så att byggnaderna blir tillgängliga för alla. De brister som finns i befintliga inre och yttre miljöer ska successivt åtgärdas”.

2004 ersattes handikapplanen med det Handikappolitiska programmet för Stockholms stad. Programmet följer den nationella handlingsplanens intentioner, det vill säga att personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna ta del av hela samhällets utbud på samma villkor som andra. Programmet är ett styrdokument för stadens nämnder och styrelser.

Om Tillgänglighetsprojektet

En mer detaljerad beskrivning av vad som gjorts inom Tillgänglighetsprojektets ramar finns i den [bilaga](#) som medföljer detta tjänsteutlåtande.

Uppdragets förutsättningar

Inför projektstarten 1999 gavs följande förutsättningar. Arbetet skulle initialt bestå av två personer i en projektledning. Anslaget kunde användas för såväl ny-, ombyggnads- som utvecklingsprojekt samt för total- och/eller delfinansiering. Åtgärder för att förbättra tillgängligheten för rörelsehandikappade och synskadade till stadens fastigheter och i den offentliga miljön skulle i första hand prioriteras.

Direktiv gavs att inhämta synpunkter från gatu- och fastighetsnämndens handikappråd, liksom att hålla kontinuerlig kontakt med rådet och stadsdelsförvaltningarna samt att begära inriktningsbeslut på projektplaner hos gatu- och fastighetsnämnden. I direktiven ingick också att återredovisa delprojekten i samband med kvartalsrapporter och bokslut till nämnden.

Förbättringar i utemiljön

Sedan arbetet påbörjades 1999 har stora förändringar skett i gatu- och parkmiljön, i såväl inner- som ytterstaden, och tillgängligheten har ökat markant.

Vid projektstarten påbörjade projektledningen ett inventeringsarbete för att se vilka åtgärder i utemiljön som skulle prioriteras. Man tog kontakt med alla de då 24 stadsdelsförvaltningarna för att få förslag till åtgärder för att öka tillgängligheten i respektive stadsdel. Kontakt togs också med handikapporganisationerna för att få veta vilka problem som respektive funktionshindergrupp ville få åtgärdade inom projektets ram.

En handlingsplan för arbetet under åren 1999-2002 upprättades. Senare togs även en för åren 2003-2006 fram och slutligen en för åren 2007-2010.

Tillgänglighetsplaner för varje stadsdel

Under 2002 påbörjade projektet sitt arbete med att upprätta tillgänglighetsplaner för Stockholm. Man beslöt att upprätta en plan för varje stadsdelsnämndsområde, som år 2003 var 18 till antalet, och att göra en metodikdel som var gemensam för alla. I arbetet deltog de lokala handikappråden, stadsdelsförvaltningarna, färdtjänsten och SL.

I varje stadsdel inventerades de mest befolkade stråken. Planerna gav ett underlag för vilka åtgärder som behövde göras i park- och gatumiljön. Åtgärderna har sedan systematiskt betats av, stadsdel för stadsdel, stråk för stråk och år efter år.

Åtgärder till nytta för alla

Personer med olika funktionsnedsättningar har olika behov. Med handikapporganisationernas hjälp har Tillgänglighetsprojektet tagit fram modeller för åtgärder, som är till nytta för alla. Stockholmsmodellen är till exempel en lösning för övergångsställen, som är utformade för personer med rörelse- och/eller synnedsättningar. Ränndalarna, som leder regnvattnet från stuprören över trottoaren och ner i rännstenen, är ett annat exempel. De gamla ränndalarna, som var smala och med höga kanter, har bytts ut mot en ny, bred och mjukt rundad variant som passar allt från rullstolar till barnvagnar och rullatorer samt hjulförsedda väskor. Det finns många fler exempel.

Åtgärder i stadens fastigheter, idrotts- och kulturanläggningar

Bland de åtgärder som vidtagits i stadens fastigheter finns installation av hissar och liftar, receptionsdiskar med en nedsänkt del och hörselutrustningar av skilda slag. Skyltningen har gjorts tydligare och handikapptoiletter installerats. I vissa idrottsanläggningar har omfattande åtgärder gjorts, som till exempel i Åkeshovshallen och Farsta ridhus. Bland åtgärder i kulturanläggningar kan nämnas förbättringar i Kulturhuset, Liljevalchs konsthall, Stadsmuséet med flera ställen.



Övriga insatser

Tillgänglighetsprojektet har arbetat långsiktigt med att utveckla typritningar och riktlinjer i *"Stockholm – en stad för alla. Handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö"*. Man har engagerat sig i ett flertal utvecklingsprojekt av olika slag, som exempel kan nämnas framtagande av ett navigeringssystem för personer med synnedsättning via mobiltelefon, GPS och stadens lokala vägdatabas. Systemet presenterades vid ITS (Intelligent Transport Systems and Services) Världskongress i Stockholm i september 2009. Ett annat exempel är projektet Världig Entré, där man i samarbete med Statens Fastighetsverk och EIDD/Design för alla söker entrélösningar som är användbara för alla, utan att fastigheternas estetiska och kulturhistoriska värden påverkas.

Stockholms fastighetsägare och företagare har via olika kampanjer blivit informerade om enkelt avhjälpta hinder och fått goda exempel på hur de kan lösa sina problem med tillgänglighet. Tillgänglighetsprojektet har anordnat insiktsutbildningar för medarbetare, förtroendevalda och upphandlade konsulter och entreprenörer. Projektet har också uppmärksammats i Sverige och utomlands, vilket har medfört såväl gästande studiebesök som egna resor.

Viktiga erfarenheter

En tydlig ansvarsfördelning och ett väl fungerande nätverk mellan alla parter är av största vikt för att tillgänglighetsarbetet ska kunna fungera på ett bra sätt.

Samarbetet med handikapprörelsen och andra organisationer är avgörande.

Att projektet redan från början har utvecklat och arbetat efter en strategi, det vill säga med tillgänglighetsplanerna och den metodik som tagits fram, har varit en fördel.

En framgångsfaktor är att de åtgärder som projektet har gjort i utemiljön, till exempel för personer med nedsatt rörelseförmåga, är åtgärder som gynnar alla; rullstolsanvändare, de med barnvagn, rullatorer och res- och shoppingväskor på hjul till exempel.

Långsiktigheten är viktig för att nå framgång. Projektet har under alla år sedan 1999, oavsett politisk majoritet, haft öronmärkta pengar för att bygga om och



komplettera den redan byggda miljön. Det har varit en förutsättning för att arbetet skulle kunna ske i den snabba takt som har varit.

Handboken, Stockholm en stad för alla, samlar lagstiftning, riktlinjer och handfasta råd till dem som ska göra en ny- eller ombyggnad. Ju större spridning den kan få, desto större chans att fler bygger rätt från början.

Utvärderingar visar att insiktsutbildningarna har varit mycket uppskattade och ger deltagarna en ny syn på hur det kan vara att ta sig fram i staden med en funktionsnedsättning. Utbildningen är ett viktigt inslag i ett attitydförändrande arbete.

Tillgänglighet är en rättighetsfråga och därmed allas ansvar. Det är inte fråga om att ett enskilt projekt ska skapa särlösningar i staden. Synen på tillgänglighet som en rättighet måste vara förankrad i och genomsyra alla förvaltningar och bolag i staden.

Målet - visionen

Visionen för Stockholm år 2030 är en konkurrenskraftig och attraktiv storstad i världsklass. En väl fungerande miljö är bra för alla, oavsett funktionsförmåga. En huvudstad i världsklass är en stad för alla.

I Stockholm bor år 2030 många 40- och 50-talister, som nu har kommit långt upp i åldern. De tar sig ändå fram i staden, för Stockholm är världsledande i tillgänglighet. Det har också medfört att allt fler människor med funktionsnedsättning har kommit ut i yrkeslivet. Butiker, restauranger, hotell och andra lokaler är användbara för alla. Idrotts- och kulturanläggningarna kan fullt ut nyttjas av alla.

I alla utbildningar som rör planering och byggande ingår sedan många år insiktsutbildningen som ett obligatoriskt inslag. Nya bostadsområden är byggda så att alla kan bo och röra sig där utan problem. Kollektivtrafiken är tillgänglig för alla - buss, pendeltåg, t-bana, nya färdmedel som spårbilar samt nya spårvägs- och båtrafiklinjer.

Navigeringsstödet för personer med synnedsättning, blev färdigt runt 2010. Med stöd av det tar sig alla med en synskada fram i större delen av staden. Unga forskare från hela världen tycker det är attraktivt att utveckla tillgängligheten, inte minst för att stadens prestigefyllda Lilla Nobelpris vartannat år delas ut till den bästa uppfinningen.



Webben och andra digitala medier är sedan länge tillgängliga för alla och används flitigt av medborgarna för att få information och för att utträta e-tjänster av skilda slag. Till exempel kan alla på den flitigt använda reseplaneraren ange om de behöver ledsagning vid större knutpunkter eller annat. Funktionen är särskilt uppskattad av personer med funktionsnedsättning, turister och barnfamiljer.

Stockholm stärker regionens konkurrenskraft genom att vara världens mest tillgängliga huvudstad och lockar därför till sig många studiebesök från hela världen. Av samma skäl söker sig många turister hit, vilket gör att näringslivets intäkter ökar väsentligt.

Kontorets synpunkter

Kvarvarande brister och hinder

Även om Tillgänglighetsprojektet har kommit mycket långt när det gäller att göra Stockholm till en stad för alla, så finns mycket kvar att göra i den befintliga miljön. I ytterstaden har till exempel tillgänglighetsplanerna, efter vilka projektet har arbetat, endast tagit upp de mest frekventa stråken i respektive stadsdel. Allt däremellan är fortfarande inte åtgärdat.

Alla de påbörjade arbetena med att undanröja hinder, komplettera och bygga om den yttre fysiska miljön och i stadens byggnader bör under de närmaste åren fullföljas. För att påskynda dessa återstående arbeten skulle tillgänglighetsarbetet kunna fortsätta i projektform. Som underlag för årliga mätbara mål kompletteras inventeringarna i ytterstaden och tillgänglighetsplanerna görs fullständiga med områden utanför de tidigare prioriterade stråken.

Kontoret beräknar att arbetet kommer att behöva pågå fram till år 2015.

Förhindra att ny otillgänglighet byggs

För att säkerställa att alla nya anläggningar och all ny bebyggelse får en god tillgänglighet är det viktigt att tillgänglighetsaspekterna kommer in tidigt i alla projekt och sedan ingår som en naturlig del i hela planerings- och byggprocessen. Här följer några exempel:

- Översiktsplan med områdesvisa fördjupningar av tillgängligheten
- Exploateringsavtal med krav på tillgänglighet enligt stadens riktlinjer
- Program för nya detaljplaner ska innehålla krav på god tillgänglighet

- Konsekvensanalyser av tillgänglighet för alla detaljplaner
- Information, granskning och kontroll av tillgängligheten i samband med bygglov, bygganmälan och slutbevis
- Konsekvensanalyser för tillgänglighet i alla beslutsunderlag
- Komplettering av statistikuppgifter (till exempel för inventering av antal övergångsställen m.m.)

Tillgänglighetsfrågor är allas ansvar

Tillgänglighet är en rättighetsfråga och därmed allas ansvar. Frågan måste vara förankrad i och genomsyra alla förvaltningar och bolag i staden. En övergripande stödjande och samordnande funktion, som beskrivs i kommande avsnitt, kan bidra till att uppnå detta. Man kan då se frågan ur följande perspektiv.

- Tillgänglig utemiljö
- Tillgängliga lokaler
- Tillgänglig verksamhet
- Tillgänglig information

Kontoret anser att ansvaret för tillgänglighetsfrågorna bör ligga hos alla de nämnder och styrelser som har investerings-, förvaltnings- och/eller tillsynsansvar.

Som exempel har idrottsnämnden ansvar för stadens idrottsanläggningar. Ansvaret för såväl tillgängligheten som driften bör ligga hos förvaltningen, liksom informationsansvaret mot externa grupper som till exempel byggare, entreprenörer och brukare. Ett annat exempel är stadsbyggnadsnämnden som ansvarar för Stockholms fysiska planering och har myndighetsansvar för detaljplaner, bygglov, bygganmälan, kontrollplan och tillsyn av det som byggs. De har också tillsynsansvaret för att lagen om enkelt avhjälpna hinder efterlevs. Med tillsynsansvaret bör följa ansvaret att informera fastighetsägare och företagare om lagen och ge råd om hur man kan göra sina lokaler tillgängliga.

Begreppet ”tillgänglighet” omfattar mer än den fysiska tillgängligheten av utemiljö och byggnader. Det handlar också om att stadens verksamheter ska vara tillgängliga för alla, oavsett individens funktionsförmåga. Verksamhetsplanering, internutbildning, inköp, upphandlingar och personalpolicy måste ta med tillgängligheten som en viktig del. Det gäller också att göra informationen tillgänglig för alla; trycksaker, webbplatser och e-tjänster med mera.



Mätbara mål

Inventeringar krävs

För att kunna ta fram mätbara mål måste man ha ett underlag i form av inventeringar av nuvarande hinder och brister i tillgänglighet och konkreta åtgärdsprogram. Flertalet av stadens nämnder och styrelser har redan påbörjat detta arbete och kommit olika långt i sitt tillgänglighetsarbete. En del behöver komplettera sina inventeringar av verksamhet, information och lokaler/utemiljö för att få ett mer fullständigt underlag för sina åtaganden och mål. En gemensam policy och mall för inventeringar av tillgänglighet och för åtgärdsprogram bör tas fram i staden.

Mätbara mål för fysiska åtgärder

Mål för en tillgänglig utemiljö bör tas fram av de nämnder och styrelser som har ett ansvar för stadens mark, till exempel gatumark, parkmark och mark på stadens fastigheter.

För trafikkontorets del handlar det bland annat om att sätta upp mål för när de återstående övergångsställena, busshållplatserna och lekplatserna som ska byggas om ska vara klara.

Mål för stadens byggnader bör tas fram av de nämnder och styrelser som äger och förvaltar stadens fastigheter. En mininivå för dessa mål är att senast 2015 ska alla enkelt avhjälpna hinder vara åtgärdade i de lokaler som allmänheten har tillträde till. Ett annat generellt delmål för stadens fastigheter kan vara att de ska uppfylla de krav på tillgänglighet som anges i Boverkets byggregler. Som slutmål bör stadens fastigheter uppfylla stadens egna riktlinjer för tillgänglighet som finns i handboken Stockholm – en stad för alla.

Stadsbyggnadsnämnden har ansvar för planering, bygglov och tillsyn av det som byggs. Nämnden har också ansvar för tillsyn av enkelt avhjälpna hinder. De konkreta målen för denna tillsyn bör sättas efter den höga ambitionsnivå som staden har för tillgängligheten.

Mätbara mål för tillgängligheten i stadens egna verksamheter

Målen för verksamheten ska visa vad som ska uppnås genom planering, internutbildning, inköp, upphandlingar, personalpolicy med mera.

Ett konkret mål, som kan gälla för alla förvaltningar och bolag, kan vara att alla beslutsunderlag, till exempel tjänsteutlåtanden, ska innehålla en konsekvensanalys som visar hur beslut påverkar tillgängligheten för personer med nedsatt funktionsförmåga. Dessa konsekvensanalyser bör tas fram i samråd med det berörda handikapprådet.

Indikatorer

Kommunstyrelsens handikappråd har tagit fram förslag på handikappolitiska indikatorer för Stockholms stads verksamhetsplan 2010. De konkretiserar handikappolitiska aspekter inom de olika områden som handikappörelsen i Stockholm just nu prioriterar. Indikatorerna är uppdelade efter stadens nämnder och styrelser. De bör vara ett underlag när man tar fram mer konkreta mål för stadens olika verksamheter.

Mätbara mål i ILS, stadens integrerade ledningssystem

Stadens övergripande mål för tillgänglighet bör brytas ner till mer konkreta och mätbara mål och delmål för alla nämnder och styrelser. Varje nämnd och styrelse har ansvar för att ta fram sina mål och beskriva hur och när man ska uppnå målen. Åtaganden med mätbara mål för tillgänglighet bör ingå i stadens integrerade ledningssystem (ILS).

Utvärderingar

För att komplettera de tekniskt inriktade målen för arbetet på gator och torg bör man även mäta hur tillgänglig staden upplevs vara utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Ger insatserna människor med nedsatt funktionsförmåga det de behöver? Kvalitativa undersökningsmetoder kan ge svar, till exempel genom fokusgrupper och/eller studier av hur människor rör sig i gaturummet.

Behov av en samordnande funktion i staden

Ett tydligt uppdrag och mandat från kommunfullmäktige är en förutsättning för ett framgångsrikt och effektivt arbete med tillgänglighet efter 2010. De utvärderingar som gjorts av Tillgänglighetsprojektet visar att det behövs en samordnande funktion för hela stadens tillgänglighetsarbete.

Den samordnande funktionen föreslås följa och analysera ansvariga nämnders arbete och måluppfyllelse. Andra uppgifter är att ha ansvar för kommunikation och kompetensutveckling samt att driva utbildningsfrågor mot såväl interna som externa grupper. Funktionen bör granska detaljplaner, ansvara för statistiksystem och utarbeta och revidera styrdokument som Handboken. Att sammankalla och leda ett kommunikationsråd kan också ingå i uppgifterna.



Samordningsfunktionen bör ansvara för stadens samverkansprojekt i tillgänglighetsfrågor med andra viktiga aktörer, som till exempel Fastighetsägarna, Svensk Handel, Sveriges Hotell & Restaurangföretagare, Handelskammaren, Landstinget, Storstockholms Lokaltrafik, Vaxholmsbolaget, Strömma kanalbolaget, Statens Fastighetsverk, Vägverket med flera.

Stadens funktionshinderombudsman, FO, som tillsammans med stadens nämnder och styrelser och i samråd med handikapporganisationerna arbetar för att Stockholm ska bli en stad för alla, bör knytas till samordningsfunktionen.

Arbetet i samordningsfunktionen kan med fördel föras inom ramen för ett nätverk av personer med samordningsansvar för tillgänglighetsfrågor på de olika förvaltningarna och bolagen. Nätverket bör ledas av en styrgrupp bestående av förvaltnings- och bolagschefer.

Samordningsfunktionen kräver en bred kompetens i frågor som rör tillgänglighet i såväl verksamhet, upphandling, information som byggd miljö, och kan med fördel fortsätta vara en funktion inom trafikkontoret.

Finansiering

Finansieringen följer ansvaret

Med principen att tillgänglighet ska ingå som en naturlig del i det ordinarie arbetet inom alla förvaltningar och bolag inom staden bör finansieringen också inrymmas i de tydligt öronmärkta medel som avsätts i den årliga budgeten.

Kvarvarande brister och hinder – särskilda medel

Särskilda medel bör dock också i fortsättningen avsättas för att rätta till och bygga bort de problem och hinder som finns kvar. Hittills har trafik- och renhållningsnämnden haft den samlade budgeten för Tillgänglighetsprojektet, även om delar av dessa medel sedan förts vidare till fastighets-, idrotts- och kulturnämnderna för tillgänglighetsåtgärder inom deras ansvarsområden.

Stadens nämnder och styrelser bör få möjlighet att ta del av särskilda medel för att åtgärda sina kvarvarande brister och hinder i tillgänglighet. Varje nämnd och styrelse bör ta fram förslag till finansiering av sina åtgärdsprogram. Åtgärdena kan förslagsvis finansieras antingen genom särskilda medel som avsatts för tillgänglighetsåtgärder i stadens budget, eller genom till exempel hyresfinansiering. Fördelningen av de särskilda medlen bör göras av den samordnande funktionen efter respektive förvaltnings och bolags behov och



prioritering. På detta sätt kan man få en bättre överblick och samordning av stadens tillgänglighetsarbete. En uppföljning av åtgärderna bör också göras.

Uppdrag om strategi för alla nämnder och styrelser

I majoritetens förslag till budget för 2010 anges bland annat att trafik- och renhållningsnämnden ska ”ta fram en strategi för hur alla nämnder och styrelser ska bedriva tillgänglighetsarbetet som en del i den ordinarie verksamheten.” Detta arbete ska påbörjas 2010-01-01 och vara klart 2010-06-30.

En strategi för stadens tillgänglighetsarbete sammanfaller väl med den utveckling av Tillgänglighetsprojektet som kontoret föreslår i detta utlåtande. Kontoret återkommer under sommaren 2010 till nämnden med en redovisning av detta uppdrag.

Kontorets förslag

Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar att stadens tillgänglighetsarbete fortsätter efter 2010 enligt de riktlinjer som anges i kontorets utlåtande.

Kontoret föreslår därtill att en övergripande, samordnande funktion bildas med ett tydligt uppdrag och mandat för att kunna arbeta effektivt med samordning av hela stadens tillgänglighetsarbete. För att följa och styra tillgänglighetsarbetet bör en stadsövergripande styrgrupp bestående av förvaltnings- och bolagschefer bildas.

Slut